

Belastingdienst en boekenonderzoek

Alle ondernemers (bedrijven) in Nederland krijgen vroeg of laat de belastingdienst op bezoek voor een boekenonderzoek.

Het boekenonderzoek is een controle van uw aangiften en administratie. Het kan gaan om een onderzoek over een periode of om controle van bepaalde onderdelen van uw aangiften en administratie. Bij de meeste ondernemers vindt dit eens in de vijf jaar plaats, hoewel dit steeds meer wordt vervangen door horizontaal toezicht.

In toenemende mate legt de Belastingdienst zich toe op zogenaamde deelonderzoeken. Slechts een bepaald aspect van de belastingheffing wordt dan (grondig) onderzocht.

Omdat de belastingdienst de komende jaren meer boekenonderzoeken gaat uitvoeren (waaronder deelonderzoeken over de werkkostenregeling, subsidies, afdrachtverminderingen en loonheffingen) zetten wij hieronder bepaalde aandachtspunten neer (want voor alle controles geldt een goede voorbereiding is het halve werk).

Aankondiging controle

Een boekenonderzoek wordt bijna altijd van tevoren aangekondigd (alleen de FIOD komt onaangekondigd). Bij een regulier bedrijfsbezoek komt de belastingdienst langs om informatie te verzamelen en om inzicht te krijgen in de bedrijfsvoering en administratie.

Zorg er voor dat u de juiste stukken verzamelt en klaarlegt, de administratie op orde brengt en licht het personeel en uw adviseur in over het bezoek.

Administratie

Het begint bij de administratieplicht. Zonder administratie valt er immers weinig te controleren. De wet is duidelijk en simpel: elke ondernemer is administratieplichtig.

De eis is dat een administratie binnen redelijke termijn moet kunnen worden gecontroleerd.

De controleur zal verschillende stukken en bescheiden willen inzien.

U kan in dat geval een kopie van de opgevraagde bescheiden op een usb-stick verstrekken.

Tevens kan de belastingdienst de gegevens opvragen via de zgn. auditfile (dan kan de controleur de gegevens inlezen op zijn eigen computer en er bepaalde controles op uitvoeren).

De meningen van de deskundigen zijn verdeeld met betrekking tot het verstrekken van digitale bestanden en vinden dat de Belastingdienst niet zomaar 'alles' mag opvragen.

Wat er dan in de administratie moet zitten en hoe die eruit ziet is veel minder duidelijk. De wet is weinig concreet.

Ten behoeve van de controle gelden bij de administratie onder meer de volgende verplichtingen:

Bewaarplicht administratie (7 jaar, statuten etc. onbeperkt). Ook de onderliggende stukken dienen te worden bewaard, zelfs nadat de gegevens zijn verwerkt. Het is eventueel wel toegestaan die stukken te vervangen door een toegestane vastlegging. Bijvoorbeeld het in (beveiligd) pdf scannen van kladbriefjes.

De administratie moet voor de Belastingdienst worden ontsloten en inzichtelijk gemaakt.

Daaronder valt, binnen redelijke grenzen, het leesbaar maken van data voor de geautomatiseerde systemen van de Belastingdienst en het inzichtelijk maken van het systeem zelf.

Bij overgang op een nieuw (automatiserings) systeem moet worden geregeld dat oude gegevens beschikbaar blijven c.q. makkelijk beschikbaar kunnen worden gemaakt.

Ook de onderliggende stukken moeten worden verstrekt.

De administratie moet zodanig zijn ingericht, dat controle binnen redelijke termijn mogelijk is. Wat een redelijke termijn is, verschilt per onderneming en hangt onder meer af van de aard en omvang van die onderneming. Het is niet de Belastingdienst die uitmaakt wat een redelijke termijn is. Het is ook haar beleid met de redelijke belangen van de onderneming rekening te houden.

Het is niet verboden dat de Belastingdienst vragen stelt aan personeelsleden. Met die mogelijkheid dient wel behoedzaam te worden omgegaan. Zorg dus voor duidelijke instructies.

Informatieverplichting

Voordat het boekenonderzoek echt van start gaat, vindt er een inleidend gesprek plaats tussen de controleur en ondernemer. Er worden dan bepaalde procedureafspraken gemaakt..

Sinds medio 2011 kan de inspecteur een informatiebeschikking afgeven (artikel 52a AWR), een dergelijke beschikking wordt afgegeven als een belastingplichtige zou weigeren om informatie af te geven. Tegen een dergelijke beschikking kan de belastingplichtige in beroep bij de rechter.

Komt de rechter tot het oordeel dat het verzoek van de Belastingdienst rechtmatig is, dan krijgt u alsnog een bepaalde periode de mogelijkheid om de desbetreffende informatie te verstrekken.

Als u dan nog niet over de brug komt met de gevraagde gegevens, kan de bewijslast worden omgekeerd bij eventuele bezwaar en beroep.

Als u dus niet of onvoldoende meewerkt aan een boekenonderzoek kan dat dus leiden tot de zogenoemde omkering van de bewijslast door de Belastingdienst. In gevallen van omkering van de bewijslast kan de Belastingdienst bij het opleggen van de aanslag uitgaan van schattingen en aannames(waarbij de inkomsten ruim worden geschat en de kosten juist lager).

Aantonen dat de aanslag te hoog is geschat, is vrijwel ondoenlijk. Een reden temeer uw administratie op orde te hebben.

Eindgesprek

Na de controle vindt er een eindbespreking plaats tussen de controle en de ondernemer, waarbij de controleur zijn bevindingen doorneemt.

Voor u is dit het moment om vragen te stellen over zaken die nog niet helemaal duidelijk zijn en om eventueel afspraken te maken voor de toekomst.

Ook eventuele correcties naar aanleiding van de controle komen aan bod en dan heeft u de mogelijkheid om het een en ander uit te leggen.

Controlerapport

Enige tijd na de controle ontvangt u het (concept) controlerapport. Ingeval van voorgenomen correcties krijgt u t.z.t. een navorderings-of naheffingsaanslag opgelegd(al dan niet met boete en rente). Als u het niet eens bent met de navorderings-of naheffingsaanslag dan kunt u hiertegen in bezwaar en beroep gaan.

Accountantskantoor BBB
Visseringlaan 18
2288 ER Rijswijk
070-3907860
info@bbbadvies.nl